

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. – obecnie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. – kwoty 1113,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 8 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód dochodził odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy – posiadacza pojazdu mechanicznego, za szkodę powstałą na skutek kolizji drogowej z 1 czerwca 2020 roku w zakresie kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany przyjął co do zasady odpowiedzialność za zdarzenie odszkodowawcze, zakwestionował jednak roszczenie co do wysokości, podważył wysokość stawki dobowej za wynajęcie pojazdu zastępczego.

Stan faktyczny

1 czerwca 2020 roku doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ należący do L. K. pojazd marki R. (...) o nr rej. (...). Sprawca kolizji był ubezpieczony z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. – obecnie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** kserokopia dowodu rejestracyjnego k. 34-35

2 czerwca 2020 roku poszkodowany zgłosił szkodę pozwanemu. Szkoda została zarejestrowana pod nr (...).01.

2 czerwca 2020 roku pozwany wystawił poszkodowanemu dokument przyjęcia zgłoszenia szkody. W dokumencie zostało wskazane m. in., że pozwany proponuje możliwość zorganizowania poszkodowanemu bezpłatnie najmu pojazdu zastępczego na niezbędny czas przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu, w przypadku szkody częściowej. Pojazd ten będzie równorzędny pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu. A. (...) zapewnia pełne pokrycie kosztów zorganizowania pojazdu zastępczego. Pojazd zastępczy zostanie podstawiony i odebrany z miejsca wskazanego przez poszkodowanego. Jeśli poszkodowany jest zainteresowany skorzystaniem z pojazdu zastępczego zorganizowanego bezpłatnie przez A. (...), poszkodowany jest proszony o kontakt z infolinią ubezpieczyciela.

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** akta szkody k. 77 – przyjęcie zgłoszenia szkody

9 czerwca 2020 roku poszkodowany zlecił Przedsiębiorstwu Usługowo-Handlowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (dalej jako (...) sp. z o. o. w G.) naprawę pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...).

Tego samego dnia poszkodowany L. K. udzielił również ww. spółce pełnomocnictwa do reprezentowania we wszystkich sprawach związanych z najmem pojazdu zastępczego w związku ze szkodą o nr (...).01.

dowód: pełnomocnictwo k. 11; umowa zlecenia naprawy pojazdu k. 31

9 czerwca 2020 roku pracownik (...) sp. z o. o. w G. skierował do pozwanego wiadomość e-mail, w której wskazał, że poszkodowany jest zainteresowany propozycją pozwanego zorganizowania pojazdu zastępczego. W związku z tym, że oferta pozwanego dotycząca zorganizowania auta zastępczego była ogólnikowa, pracownik (...) sp. z o. o. w G. przesłał listę pytań poszkodowanego dotyczących kwestii istotnych z punktu widzenia preferencji poszkodowanego dotyczących warunków najmu pojazdu zastępczego. Zwrócił się także o przesłanie dokumentów stanowiących gwarancję spełnienia zadeklarowanych warunków najmu pojazdu zastępczego oraz o jednoznaczne potwierdzenie, że

wynajmowany samochód będzie spełniał wszystkie wymagania poszkodowanego objęte specyfikacją jego preferencji w przesłanej ankiecie. Do korespondencji dołączono 19 pytań dotyczących warunków najmu pojazdu zastępczego.

W odpowiedzi pozwany poinformował, że wynajem przez niego zorganizowany jest dla klienta całkowicie bezkosztowy. Podał, że jest gotowy zorganizować najem pojazdu zastępczego na niezbędny czas dokonania naprawy uszkodzonego pojazdu. Pojazd zastępczy będzie równorzędny pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu. Pozwany oświadczył, że zapewnia pełne pokrycie kosztów najmu pojazdu zastępczego, bez dodatkowych wydatków, w tym kosztów podstawienia i odbioru pojazdu, kaucji etc., brak opłat manipulacyjnych za brak limitu kilometrów oraz podstawienie pojazdu poza godzinami pracy wypożyczalni, pokrycie kosztów wyjazdu pojazdem zastępczym zagranicę po wcześniejszym zgłoszeniu. Pozwany zapewnił o dostępności wszystkich klas pojazdów. Pozwany odmówił udostępnienia umowy i innych dokumentów ze współpracującą firmą w zakresie wynajmu.

W odpowiedzi pracownik (...) sp. z o. o. w G. poinformował pozwanego, że przekazane informacje nie wyczerpują wszystkich kwestii, które są istotne dla poszkodowanego z punktu oceny korzystności warunków oferty najmu i które objęte były pytaniami z poprzedniego maila. W szczególności nie przesłano wyczerpujących informacji i dokumentów potwierdzających zadeklarowane warunki najmu, z którego poszkodowany miałby skorzystać za pośrednictwem pozwanego zakładu ubezpieczeń oraz istotne cechy pojazdu wynajmowanego korespondujące z preferencjami poszkodowanego. Z tego względu brak przedstawienia wyczerpujących informacji i dokumentów potwierdzających warunki najmu pojazdu zastępczego organizowanego za pośrednictwem zakładu ubezpieczeń sprawia, że złożona oferta nie wykracza poza ramy „informacji” o możliwości zawarcia umowy najmu, a w konsekwencji nadal pozostaje nieweryfikowalna. Pozwany został poinformowany, że wobec niedostarczenia pełnych informacji i dokumentów potwierdzających deklarowane warunki najmu oraz istotne cechy pojazdu wynajmowanego, poszkodowany – wobec niemożności oceny warunków najmu oferowanych przez rekomendowaną przez pozwanego wypożyczalnię – zdecydował się wynająć na czas unieruchomienia swojego auta na czas naprawy samochód zastępczy z serwisu naprawczego.

dowód: pytania k. 12-13; korespondencja mailowa k. 26-27; akta szkody k. 77 - korespondencja mailowa

18 czerwca 2020 roku L. K. jako najemca zawarł z (...) sp. z o. o. w G. jako wynajmującym umowę najmu pojazdu zastępczego. Przedmiotem umowy był pojazd marki R. (...) o nr rej. (...). W § 2 umowy strony ustaliły cenę netto za każdą rozpoczętą dobę najmu pojazdu zastępczego w wysokości uzależnionej od czasu trwania najmu i wynoszącej: 250 zł dla 1-6 dni, 190 zł dla 7-12 dni, 180 zł dla 13-19 dni, 170 zł dla 20-29 dni i 160 zł dla 30 i więcej dni. W § 3 umowy wskazano, że podstawienie samochodu wynajmowanego pod adres i w czasie wskazanym przez najemcę nie podlega dodatkowej opłacie. Umowa nie jest obciążona kaucją, karami umownymi ani żadnymi dodatkowymi opłatami (np. za opony zimowe, nawigację czy fotelik dla dziecka, za możliwość palenia w samochodzie, za przewożenie zwierząt, za mycie po zakończeniu usługi). Wynajmowany pojazd ma pełne ubezpieczenie OC+ AC for rent, a najemca nie jest obciążony udziałem własnym za szkodę w pojeździe.

Koszt najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego wyliczono na kwotę 1537,50 zł brutto, 1250 zł netto, przy uwzględnieniu stawki dobowej najmu pojazdu w kwocie 250 zł. Całkowity czas przestoju pojazdu w związku z jego naprawą, któremu odpowiada czas najmu pojazdu zastępczego, ustalono na 5 dni.

Przy okazji najmu pojazdu zastępczego poszkodowany oświadczył, że w związku ze szkodą komunikacyjną nr (...)01 z 1 czerwca 2020 roku konieczne jest korzystanie z samochodu zastępczego. Nie ma on innego samochodu, którym można by było zastąpić samochód uszkodzony na czas naprawy.

Poszkodowany zdał pojazd zastępczy wynajmującemu 2 lipca 2020 roku.

dowód: umowa najmu pojazdu k. 14; wyliczenie/kosztorys najmu pojazdu zastępczego klasy C k. 15; kalendarz k. 16; oświadczenie k. 17; protokół zdania pojazdu zastępczego k. 30

18 czerwca 2020 roku L. K. jako cedent i (...) sp. z o. o. w G. jako cesjonariusz zawarli umowę o przelew wierzytelności z polisy OC sprawcy. W umowie cedent oświadczył, że przelewa na cesjonariusza wierzytelność z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy za szkodę komunikacyjną w pojeździe marki R. (...) o nr rej. (...), nr szkody (...)01, oraz wierzytelność celem pokrycia całkowitego kosztu najmu pojazdu zastępczego zgodnie z umową najmu pojazdu zastępczego.

dowód: umowa o przelew wierzytelności k. 18

30 czerwca 2020 roku (...) sp. z o. o. w G. wystawiła L. K. fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 1537,50 zł brutto za tytułem kosztu najmu pojazdu zastępczego.

dowód: faktura VAT k. 21

8 lipca 2020 roku (...) sp. z o. o. w G. jako cedent i powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zawarli umowę o powierniczy przelew wierzytelności. W umowie strony ustaliły, że cedent przelewa na cesjonariusza wierzytelność z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy (szkoda nr (...)01) w celu jej wyegzekwowania zgodnie z treścią zlecenia do umowy.

Na podstawie zlecenia do powierniczej umowy o przelew wierzytelności w celu jej ściągnięcia z polisy OC sprawy z 8 lipca 2020 roku (...) sp. z o. o. w G. jako zleceniodawca zlecił powodowi jako zleceniobiorcy wyegzekwowanie kwoty 1537,50 zł wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie, która stanowiła różnicę pomiędzy odszkodowaniem należnym za wykonaną przez zleceniodawcę usługę najmu pojazdu a kwotą bezspornie wypłaconą przez zakład ubezpieczeń z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy.

dowód: zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności k. 19; umowa o powierniczy przelew wierzytelności k. 20

W piśmie z 8 lipca 2020 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1537,50 zł w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od daty otrzymania wezwana z tytułu odszkodowania za szkodę komunikacyjną powstałą w pojeździe R. (...) o nr rej. (...) według poniesionych kosztów, udokumentowanych fakturą VAT nr (...) z 30 czerwca 2020 roku.

Korespondencja została doręczona pozwanemu 8 lipca 2020 roku.

dowód: wezwanie k. 22; wiadomość e-mail k. 23-24

Na podstawie decyzji z 22 lipca 2020 roku pozwany przyznał i wypłacił powodowi odszkodowanie w wysokości 424,35 zł z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Pozwany przyjął dobową stawkę za najem w kwocie 69 zł netto za 5 dni najmu.

dowód: akta szkody k. 77 – decyzja z 22 lipca 2020 roku

8 sierpnia 2020 roku powód zawiadomił pozwanego, że w związku z upływem ustawowego terminu na zakończenie likwidacji szkody odszkodowanie należne za najem pojazdu zastępczego stało się wymagalne, a kwota 1113,15 zł nadal nie została zaspokojona. Powód zaproponował termin 6 dni na przedstawienie przez pozwanego propozycji ugody.

dowód: korespondencja mailowa k. 25

W odpowiedzi pozwany odmówił dopłaty do odszkodowania ponad wypłaconą już kwotę 424,35 zł z tytułu najmu pojazdu.

dowód: akta szkody k. 77 – decyzja z 21 sierpnia 2020 roku

14 sierpnia 2018 roku pozwany i (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarli umowę o współpracy w zakresie wynajmu pojazdów zastępczych. Przedmiotem umowy jest świadczenie przez zleceniobiorcę usług wynajmu pojazdów

zastępczych na rzecz posiadaczy pojazdów mechanicznych uszkodzonych przez osoby objęte ochroną na podstawie umów ubezpieczenia zawartych z A. (...) oraz zasady pokrywania przez A. (...) kosztów tych usług.

dowód: umowa o współpracy wraz z aneksem k. 70-76

Stawki rynkowe za najem samochodów zastępczych stosowane od 2019 roku przez warsztaty samochodowe (m. in. przedstawicieli takich marek jak P., K., C., F., B., R.) za dobę najmu pojazdu klasy C wynosiły od 200 zł do 250 zł netto.

dowód: informacja o stawkach najmu k. 37

Ocena dowodów

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie okoliczności bezspornych, a także w oparciu o przedłożone przez strony dowody z dokumentów, w tym z dokumentów z akt szkody nr 0585308.01.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokumentom prywatnym sąd dał wiarę wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Prawdziwość i rzetelność dokumentów nie była w sprawie kwestionowana.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął dowody z zeznań świadków J. K., L. K. i J. C., którymi miały być wykazane – według wniosków strony powodowej – fakty dotyczące spornej stawki najmu pojazdu zastępczego oraz spornej legitymacji czynnej. Po pierwsze, legitymacja procesowa powoda nie była w sprawie kwestionowana. Po drugie, niekwestionowana była wysokość stawki najmu rzeczywiście zastosowana tytułem najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego, jak również okoliczność, że stawka ta jest stawką istniejącą na rynku. Ponadto, ostatni z wymienionych faktów został wykazany dowodami w postaci dokumentów k. 37. Pozwany tego dowodu nie kwestionował. W konsekwencji sąd uznał przeprowadzanie wymienionych dowodów za zbędne.

Sąd pominął także dokumenty na k. 20, 28-29, 36 i 38-42 jako niedotyczące wprost okoliczności faktycznych, które dla rozstrzygnięcia mają znaczenie.

Ocena prawna

Powództwo było usprawiedliwione co do zasady i co do wysokości.

Podstawą zgłoszonego żądania odszkodowawczego była umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych łącząca sprawcę zdarzenia z 1 czerwca 2020 roku z pozwanym (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. – obecnie (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w S..

Powód dochodził części odszkodowania za szkodę powstałą w związku z wynajmem pojazdu zastępczego przez L. K. na okres od 18 czerwca 2020 roku do 22 czerwca 2020 roku, uzasadniony technologicznie okresem naprawy pojazdu samochodowego marki R. (...) o nr rej. (...) po wypadku z 1 czerwca 2020 roku.

W niniejszej sprawie bezspornym był fakt, że w wyniku kolizji drogowej z 1 czerwca 2020 roku uszkodzeniu uległ należący do L. K. pojazd samochodowy marki R. (...) o nr rej. (...). Poza sporem pozostawał fakt, że pojazd sprawcy kolizji podlegał w dniu zdarzenia obowiązkowemu ubezpieczeniu OC u pozwanego. Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności za opisaną szkodę, zasadności najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego oraz okresu najmu. W toku likwidacji szkody wypłacił jednak powodowi kwotę 424,35 zł –przyjmując stawkę dobową za najem pojazdu 69 zł netto, w miejsce przyjętej przez powoda stawki 250 zł netto.

W ocenie pozwanego kwotę wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego należało uznać za wystarczającą z uwagi na nieskorzystanie przez poszkodowanego z propozycji najmu pojazdu zastępczego organizowanego poprzez pozwanego, pozwany wskazywał również, że znane były poszkodowanemu

stawki akceptowalne przez pozwanego. Główną osią sporu w niniejszej sprawie była wysokość poniesionej przez L. K. szkody na skutek zdarzenia z 1 czerwca 2020 roku z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Roszczenie powoda zostało oparte o art. 509 k.c. i art. 822 § 1, § 2 i § 4 k.c.

Pozwany nie kwestionował legitymacji procesowej powoda w niniejszej sprawie. Źródłem legitymacji były: umowa o powierniczy przelew wierzytelności z 8 lipca 2020 roku, wraz ze zleceniem z 8 lipca 2020 roku, zawarta przez powoda jako cesjonariusza i (...) sp. z o. o. w G. jako cedenta, oraz umowa o przelew wierzytelności z polisy OC sprawy zawarta 18 czerwca 2020 roku przez (...) sp. z o. o. w G. jako cesjonariusza i poszkodowanego jako cedenta.

Zgodnie z art. 822 § 1, § 2 i § 4 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający, albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (§ 1). Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (§ 4).

Zawartą w art. 822 k.c. zasadę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rozwija ustawa z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej jako ustawa). Zgodnie z jej art. 9 ust. 1 umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikiem z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków. Wedle art. 13 ust. 1 ww. ustawy zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

Wysokość odszkodowania świadczonego przez zakład ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej określają granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu. O wysokości długu, w który po wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego przekształca się odpowiedzialność gwarancyjna zakładu ubezpieczeń, decydują przepisy kodeksu cywilnego. Przyjmuje się, że nie ma różnicy w rozumieniu pojęcia szkody na gruncie ogólnych przepisów kodeksu cywilnego o odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu czynu niedozwolonego i na gruncie przepisów o odpowiedzialności gwarancyjnej zakładu ubezpieczeń. Szkodą jest zatem wszelki uszczerbek dotyczący osobę bez prawnego uzasadnienia, wyrażający się w różnicy pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki istniał i mógłby w normalnej kolei rzeczy istnieć, a stanem, jaki powstał skutkiem zdarzenia wywołującego zmianę (art. 361 § 2 k.c.; uchwała Sądu Najwyższego z 15 listopada 2001 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 68/01; uchwała Sądu Najwyższego z 12 lipca 1968 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 28/68).

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Do odszkodowania ubezpieczeniowego przy ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej stosuje się zasadę pełnego odszkodowania, która odnosi się do szkody wyrządzonej przez ubezpieczonego innej osobie.

Zgodnie z art. 824 k.c. oraz art. 13 ust. 2 ustawy w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie.

Zgodnie z art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 361 k.c. odpowiedzialny za wypadek posiadacz zobowiązany jest do rekompensaty poszkodowanemu wszelkiej szkody majątkowej oraz naprawienia krzywdy przez zapłatę

zadośćuczynienia. Zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Warto ponownie w tym miejscu podkreślić, że pozwany nie podważał swojej odpowiedzialności odszkodowawczej tytułem zdarzenia odszkodowawczego z 1 czerwca 2020 roku w toku postępowania likwidacyjnego, nie kwestionował ważności swojego zobowiązania do naprawienia szkody. W postępowaniu sądowym kwestionował roszczenie co do wysokości.

Należy wskazać, że świadczenie z ubezpieczenia majątkowego ma charakter odszkodowawczy. Pojęcie szkody należy rozumieć tak samo jak w innych przypadkach odpowiedzialności odszkodowawczej. Odszkodowanie służy naprawieniu szkody i w celu jego ustalenia należy stosować, w braku innych przepisów szczególnych oraz braku szczególnych postanowień umownych, ogólne zasady prawa zobowiązań dotyczące odszkodowania (tj. przede wszystkim art. 361-363 k.c.).

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Za normalne następstwo – w rozumieniu przywołanego przepisu – zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego – na okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 marca 2003 roku w sprawie o sygn. akt IV CKN 1916/00; wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2004 roku w sprawie o sygn. akt IV CK 672/03; wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2004 roku w sprawie o sygn. akt II CK 494/03).

Należy wskazać, że zasadność najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego na skutek zdarzenia odszkodowawczego z 1 czerwca 2020 roku nie była podważana. Pozwany łączył podniesiony zarzut z faktem, że sam oferował poszkodowanemu możliwość zorganizowania najmu pojazdu zastępczego na czas niezbędny do dokonania naprawy pojazdu, ponadto wskazywał akceptowalne przez pozwanego stawki najmu pojazdu.

Trzeba podkreślić, że poszkodowanemu przysługuje prawo wyboru podmiotu, od którego zdecyduje się nająć pojazd zastępczy. Dokonując wyboru poszkodowany może kierować się wybranymi przez siebie kryteriami, np. zakresem usług oferowanych przez wynajmującego, czy proponowanymi do wynajmu samochodami. W ocenie sądu zakład ubezpieczeń nie jest uprawniony ograniczyć poszkodowanego w wyborze podmiotu wynajmującego auto zastępcze. Nie może więc nakładać na poszkodowanego obowiązku skorzystania z oferty najmu pojazdu zastępczego od podmiotu, z którym sam współpracuje.

Warto w tym miejscu dodać, że sądowi orzekającemu w niniejszej sprawie znane są poglądy spotykane w judykaturze, a przywołane w sprzeciwie pozwanego od nakazu zapłaty, zgodnie z którymi poszkodowany, zobowiązany do minimalizacji szkody, a także jego następcy prawni, może zostać obciążony negatywnymi konsekwencjami odmowy skorzystania z tańszej oferty ubezpieczyciela najmu pojazdu zastępczego. Sąd tego poglądu – bez poczynienia dalszych zastrzeżeń – podzielić nie może. W ocenie sądu bowiem słuszność tego poglądu można by rozważać dopiero gdyby poszkodowany odmówił skorzystania z oferty ubezpieczyciela bez uzasadnionej przyczyny, odrzucając ofertę najmu pojazdu zastępczego a priori, bez wykazania jakiegokolwiek nią zainteresowania. O takiej sytuacji nie można zaś mówić w niniejszej sprawie. Reprezentujący poszkodowanego (...) sp. z o. o. w G. zwrócił się bowiem do pozwanego z informacją, że poszkodowany jest zainteresowany współpracą z pozwanym, także na płaszczyźnie najmu za jego pośrednictwem pojazdu zastępczego, jednak uprzednio chciałby uzyskać szereg konkretnych informacji dotyczących auta najmowanego oraz warunków umowy najmu tak, by móc ustalić okoliczności, w jakich z auta zastępczego mógłby korzystać. Trzeba zauważyć, że likwidacja szkody z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego ma na celu wyrównanie uszczerbku w dobrach poszkodowanego powstałego na skutek zdarzenia przez niego niezawinionego – kolizji drogowej. Ustalając zakres tej odpowiedzialności trzeba więc bacznie na to, by sposób, w jaki szkoda ta jest naprawiana, nie wpływał na pogorszenie sytuacji poszkodowanego w stosunku do tej, w której znajdowałby się gdyby do zdarzenia odszkodowawczego nie doszło. Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy – poszkodowanemu przysługuje pełne prawo do uzyskania auta zastępczego, w przypadku którego tak warunki korzystania z auta, jak i jego parametry były tożsame z tymi, które dotyczyły pojazdu uszkodzonego.

W konsekwencji – poszkodowany ma prawo oczekiwać od ubezpieczyciela, że zanim zdecyduje się nająć od niego auto zastępcze, ubezpieczyciel przekaze mu wszelkie informacje niezbędne dla weryfikacji oferty pojazdu zastępczego. W konsekwencji – w sytuacji nieuzyskania tych danych poszkodowany ma prawo z oferty ubezpieczyciela najmu pojazdu zastępczego zrezygnować. O takiej sytuacji można zaś mówić w niniejszej sprawie. Pozwany, nieudzielając odpowiedzi na szereg pytań, które zostały do niego skierowane w wiadomościach e-mail z 9 czerwca 2020 roku, uniemożliwił poszkodowanemu ustalenie, czy auto, które miałby od pozwanego nająć, byłoby równoważne temu, które zostało uszkodzone. Istotna jest zaś nie tylko sama klasa pojazdu, ale także jego szczegółowe parametry oraz warunki korzystania z niego. Konsekwencje takiego uchybienia obowiązkom pozwanego może ponieść tylko pozwany.

Ponadto, warto zauważyć, że orzecznictwo jest zgodne co do tego, że poszkodowanemu przysługuje wybór odpowiedniego warsztatu naprawczego, któremu powierzy dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu (por. uchwała Sądu Najwyższego z 15 czerwca 2003 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 32/03). Sąd nie widzi uzasadnienia dla odmiennej oceny prawnej sytuacji, gdy poszkodowany wyraża chęć najmu pojazdu zastępczego.

Natomiast odnosząc się do oczekiwania pozwanego ubezpieczyciela ustalenia stawek najmu pojazdu zastępczego na kwotę wskazaną przez samego ubezpieczyciela trzeba zauważyć, że ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej zobowiązany jest do pokrycia kosztów celowych, ekonomicznie uzasadnionych powstałych po stronie poszkodowanego w związku z naprawą wyrządzonej mu szkody. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi” są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot dokonujący wynajmu pojazdu zastępczego. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych wykonania przedmiotowej usługi na danym rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego wynajmującego samochód zastępczy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez tego wynajmującego, mieszcząc się w realnych stawkach na rynku lokalnym poszkodowanego. Przyjęcie stawek wskazanych przez zakład ubezpieczeń dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody. Całkowicie bezpodstawne jest wypłacenie świadczenia za najem pojazdu bez uwzględnienia w wysokości odszkodowania podatku VAT w wysokości 23%. Odszkodowanie na podstawie umowy ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę powstałą w związku z ruchem tego pojazdu, obejmuje kwotę podatku VAT, w zakresie w jakim poszkodowany nie może obniżyć podatku od niego należnego o kwotę podatku naliczonego. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22. kwietnia 1997 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 14/97; uchwała Sądu Najwyższego z 17 maja 2007 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 150/06).

W sprawie było poza sporem, że odszkodowanie należne powodowi powinno uwzględniać podatek VAT.

Jeżeli poniesione przez poszkodowanego koszty wynajmu pojazdu zastępczego odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku i jednocześnie można te koszty zaliczyć do kategorii niezbędnych i ekonomicznie uzasadnionych, ubezpieczyciel nie ma podstaw do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiadającego wspomnianym kosztom. W rezultacie powyższego należy przyjąć, że odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty wynajmu pojazdu zastępczego, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku usług wynajmu pojazdów zastępczych (por. uchwała Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2003 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 32/03 w stosunku do kosztów naprawy pojazdu, które to uwagi należy odnieść odpowiednio do kosztów najmu pojazdu zastępczego).

Stawka najmu pojazdu zastępczego dla poszkodowanego u powoda wynosiła 250 zł netto za dobę. Koszt wynajmu pojazdu na 5 dób wynosił łącznie 1250 zł netto, 1537,50 zł brutto. Wysokość należności została potwierdzona przedłożoną przez powoda fakturą VAT nr (...) z 30 czerwca 2020 roku wystawioną przez powoda na rzecz L. K..

Pozwany poczynił uwagę, że z protokołu zdania pojazdu zastępczego wynika, że poszkodowany korzystał z auta zastępczego nie przez 5 dni, a przez 14 dni, wobec tego do rozliczenia kosztu najmu auta zastępczego należy przyjąć stawkę, która obowiązywałaby przy wynajmie auta na 14 dni. Sąd nie przychyliła się do tego wskazania, uznając, że taka ocena sprawy byłaby wewnątrznie niespójna. Z jednej strony bowiem przyjęłoby się okres 5 dni za okres naprawy

pojazdu, a tym samym okres uzasadniony najmu auta zastępczego, a z drugiej uwzględniałoby się stawkę obowiązującą dla czasu najmu auta zastępczego, który uzasadniony zakresem odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela by nie był.

Pozwany stwierdził także, że kwestionuje walor rynkowości stawki 250 zł netto za dobę najmu auta zastępczego. Szerzej tego zarzutu pozwany jednak nie uargumentował. Jednocześnie – nie zakwestionował wiarygodności dokumentów przedłożonych wraz z pozwem a zawierających zestawienie stawek za najem auta zastępczego obowiązujących w wymienionych w dokumentach serwisach naprawczych. Pozwany nie podważył więc skutecznie popartego materiałem dowodowym twierdzenia powoda, że stawka 250 zł netto za dobę najmu auta zastępczego o klasie jak auto uszkodzone mieści się w przedziale stawek stosowanych w wypożyczalniach aut na rynku lokalnym.

Wobec powyższego należało stwierdzić, że zakresem szkody, do której naprawienia pozwany powinien być zobowiązany, objęta jest ww. kwota poniesiona opisanym tytułem w pełnej wysokości.

Wynajem pojazdu od powoda na rzecz L. K. kosztował 1537,50 zł. Pozwany wypłacił dotychczas powodowi tym tytułem kwotę 424,35 zł. Roszczenie powoda w kwocie 1113,15 zł stanowi pozostały do zapłaty wydatek tytułem najmu pojazdu zastępczego. Roszczenie to mieści się w uzasadnionych kosztach najmu.

Reasumując powyższe, od pozwanego na rzecz powoda należało zasądzić kwotę 1113,15 zł stanowiącą różnicę między kwotą odszkodowania należnego wskazanym powyżej tytułem a dotychczas wypłaconą przez pozwanego.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy i kierowców pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów obejmuje również odpowiedzialność ubezpieczonych z tytułu odsetek za opóźnienie świadczenia (por. uchwała Sądu Najwyższego z 31 marca 1992 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 12/92). Przy wymagalności roszczeń w stosunku do ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia OC posiadacza (kierowcy) pojazdu mechanicznego miarodajne są przepisy i zasady prawa cywilnego dotyczące odpowiedzialności tych osób i wymagalności roszczeń w stosunku do nich, w tym w szczególności zasądzenie odsetek za opóźnienie od ubezpieczyciela, które znajduje oparcie w art. 481 § 1 i § 2 k.c. Termin spełnienia roszczenia został natomiast określony w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zgodnie z jego treścią zakład ubezpieczeń zobowiązany był wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Dopiero gdyby wyjaśnienie w tym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie należy wypłacić w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Zasądzając odsetki sąd miał na uwadze, że pozwany został wezwany do zapłaty kwoty tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego w piśmie doręczonym pozwanemu 8 lipca 2020 roku. Uwzględniając termin 30 dni trzeba stwierdzić, że od 8 sierpnia 2020 roku pozwany pozostaje w opóźnieniu z zapłatą dochodzonej kwoty.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, sąd, działając na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i § 2 k.c., orzekł jak w pkt I sentencji.

Sąd postanowił jak w pkt II sentencji na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1, § 1¹ i § 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, uznając pozwanego jako stronę, która przegrała proces w całości. Pozwany powinien ponieść więc całość kosztów postępowania. Na koszty poniesione przez powoda w łącznej wysokości 1017 zł składa się kwota 100 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od przedłożenia dokumentu pełnomocnictwa, oraz kwota 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustalona podstawie § 2

pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.